

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Autisiodorensi Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

fra fiat omnibus manifesta, scituri quòd honorem eidem Marefcalco impensum reputabimus nobismetipsis exhibitum, & pro eo vobis & vestris curabimus, dante Domino, magnificè respondere. Si quis autem, quod non credimus, eum inhonorare præsumeret, præsumptionem ejus tanquam in nostram & regiam injuriam redundantem curaremus graviter vindicare. Datum Laterani.

B. Episcopo in Archiepiscopum Panormitanum electo, regio familiari &c.

*Epist. 38.
Vt Vvalterum
Brenensem ad-
juvet.*

Non potest facere filius nisi quod patrem viderit facientem, nec arbor bona faciet fructus malos. Sanè bonæ memoriæ Walterus Panormitanus Archiepiscopus, qui te sibi adoptavit in filium, qui & parvulo prius lac potum tribuit & non escam, & crescenti scientiæ panem fregit, & majori tandem cibum solidum ministravit, ut in te mortuus quoque viveret, & suam imaginem expressus figuraret, in corde docili mores proprios digito suo scripsit, & sic sigillo suo ceram adhuc rudem impressit ut adhuc etiam eum rectè intuentibus repræsentet. Noverat etenim, tanquam doctus, quòd vasi quis infunderet non sincero, vas tui pectoris adhuc crescens non permisit nisi redolenti incerniari liquore, nec massam terrenam passus est malitiæ aut nequitia corrumpi fermento, sed immunem eam ab omni contagio conservavit. In bonum quoque olivam plantam inseruit, quam plantavit, ut fierent tandem filij tui sicut novellæ olivarum in circuitu mensæ tuæ, ac tu Romanam Ecclesiam, sine cujus rore non poteris roborari, non impingares oleo peccatoris, sed exultationis oleo irrigares, & ei tam multitudinem quàm plenitudinem tuorum fructuum devoveres. Nunc ergo, sicut in moribus, sic etiam in cathedra succedens eidem, in devotione sedis apostolicæ ipsius te demonstrans heredem, eligens non solùm persecutionem pati propter justitiam, sed malens etiam pro Ecclesiæ Romanæ reverentia exulare quàm habitare in tabernaculis peccatorum, verùm quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, in tribulatione amplius dilataris, & sicut aromata melius flagent, sic plures currunt in odorem unguentorum tuorum, dum æstus persecutionis ea in te cogit amplius æstuarè. Oleum enim effusum nomen tuum. Ecce siquidem usque adeo fecit tecum Dominus

in tentatione proventum ut non solùm familiares & domestici te sequantur, sed illi etiam qui sunt foris, eloquentiæ tuæ dulcedine, ab eo qui ad illos foras exierat recedentes, ad commonitionem tuam ad mandatum nostrum humiliter redierint, & devotè à nobis consolationis remedium & salutis angelum expectantes. Factum est autem Domino concedente ut in literarum tuarum susceptione dilectus filius nobilis vir Walterus Comes Brenensis apud nos præsens existeret, & tam literarum ipsarum tenorem quàm nostram intelligeret plenius voluntatem. Ei ergo sub quanta potuimus districtiōne mandavimus ut postpositis sollicitudinibus aliis ad iter protinus se accingat, & in Siciliam in Regis & regni subsidium transfretare. Ipse autem mandatum apostolicum, licèt videretur initio nimis grave, ut dimissis propriis, aliena negotia procuraret, humiliter tamen & devotè recepit, & se promissit illud celeriter & hilariter impleturum. Moneamus igitur fraternitatem tuam & exhortamur in Domino, & per apostolica tibi scripta mandamus quatenus de auxilio Dei & ejusdem Comitum adventu securus, in incepta devotionis fidelitate persistas, quoniam in proximo desideratum diutius Regis & regni salutare videbis quod Dominus pro illorum salute qui de ipsius miseratione confidunt misericorditer & mirabiliter præparavit. Tu autem de plenitudine gratiæ securus, nec movearis in aliquo, nec turberis, nec qualibet occasione præsumas ut quod per nos laudabiliter est inceptum, velimus relinquere inexpectum. Scribimus autem Sarracenis, pro ut eis scribi per tuas literas postulasti. Datum &c.

Antisiodorensi Episcopo.

Cum tibi de benignitate sedis apostolicæ sit indultum quòd ordinatio rerum Clericorum ab intestato decedentium liberè in tua potestate ac dispositione permaneat, volens omnem materiam scandali remove, quod aliquando inter te & tuos Canonicos est subortum, super duobus nos consulere studuisti. Primò, an appellatio vocabuli Clericorum tam ad Canonicos quàm ad non Canonicos extendatur. Secundò, an illi qui in dispositione & voluntate alterius suam committunt ultimam voluntatem, nil per se penitus ordinantes, nec determinantes quid, cui loco, vel personæ conferri debeat, dicantur.

*Epist. 39.
Quid Clericorum nomine intelligatur, & qui censentur decedere intestati.
Cap. Cùm tibi.
De testamentis.
Cap. Cùm tibi.
De verbor. significat.*

tur decedere intestati. Primæ igitur consultationi tuæ duximus respondendum quòd appellatio Clericorum non solum alios, sed etiam Canonicos comprehendit. In secunda verò dicimus quòd qui extremam voluntatem in alterius dispositione committit, non videtur decedere intestatus. Datum Laterani.

Episcopo Noviomensi.

*Epist. 40.
Quomodo procedi oporteat cum agitur de proprietate.
Cap. Pastoralis. De causa possess. & propriet.*

Pastoralis officij debitum sollicitamente prosequeris, cum iustitiæ zelo succensus, super dubiis juris articulis per apostolicæ sedis oraculum, à qua tuæ pendet jurisdictionis auctoritas, responsum humiliter expetis, & devotus expectas, ne fortè nova opinionum varietas, aut juris expositio varia novitate distincta, non juris effectum pariat, sed iustitiæ potiùs defectum inducat. Sanè, sicut nobis per tuas literas intimasti, contingit aliquando cum is qui se asserit spoliatum, suum trahit spoliatores in causam, inter ipsa juris auspiciâ requisitus quo malit experiri iudicio, litem proprietatis ingreditur, de illata sibi violentia nullam faciens mentionem. Cum autem adeo fuerit in causa processum ut testes sint hinc inde producti, novum iudicium super possessorio nititur inchoare, dicens quia non videtur possessorio renuntiare iudicio qui rem cœperit vendicare, cui ex adverso restititur, quia dum querelam proprietatis sponte proposuit, præiudicium sibi fecit in quaestione possessionis, quam secundum juris ordinem priùs proponi licuit, & debuit terminari. Quid igitur in his statuendum sit, tua fraternitas requisivit. Nos autem consultationi tuæ taliter respondemus, possessorio quidem iudicio, quod de recuperanda seu adipiscenda possessione proponitur antequam renuntiatum sit aut conclusum in proprietatis iudicio primitus instituto, primitus agi potest ab eo qui rem cœperit vendicare, cum legali sit provisione statutum, eum qui fundum vendicavit ab eo cum quo interdictione unde vi potuit experiri, pendente iudicio interdictionem posse nihilominus intentari, aliis possessoriis iudiciis suo robore duraturis, quæ vendicationem dominij sui natura præcedunt. Si verò renuntiatum fuerit seu conclusum ut jam possit proprietatis causa diffinitivæ sententiæ calculo terminari, ne lites litibus inculcentur, & via possit fraudibus aperiri, causa non decisa possessorio non erit utendum, nisi iudex qui de causa cognoscit, hoc ipsum ex

iusta causa viderit expedire, puta cum ex perspicuis iudiciis facile arguitur iniquitas invaloris, & spoliatio casus seu malitia probandi dominium subtraxerit facultatem. His igitur & aliis causis inspectis quæ continent æquitatem, aut iustè moverint animum iudicantis, postquam etiam conclusum fuerit, posse agi possessorio iudicio non negamus. Datum Laterani V. Kal. Iunij.

Capitulo Sipontino.

In literis bonæ memoriæ Alexandri Papæ prædecessoris nostri perspeximus contineri quòd olim Garganici Canonici suam ad eum querimoniam detulerunt asserentes quòd cum in privilegiis prædecessorum ipsius Sipontinæ & Garganice Ecclesiæ Archiepiscopo scriberetur, ipse, Garganica Ecclesiæ de privilegio subtracta, scripserat Archiepiscopo tantum Ecclesiæ Sipontinæ. Insuper ad suggestionem vestram in privilegio ipso quadam subtracta fecerat, & quadam apponi, quæ prædecessorum eius privilegia minimè continebant. Præterea postulabant ab eo ut cum Sipontina & Garganica Ecclesiæ duæ sedes archiepiscopales existerent, in cœna Domini chrisma confici faceret in utraque, ac ex his qui præficerentur Ecclesiæ Vestanensi pastores, unum in Sipontina, & alium in Garganica præciperet consecrari. Cumque idem prædecessor noster tam Sipontinis Canonicis, qui tunc erant, quam Garganicis mandavisset ut cum privilegiis prædecessorum ipsius, & præsertim felicitis recordationis Eugenij Papæ, cui Garganici multum videbantur inniti, ejus se conspectui præsentarent, utraque partium suos propter hoc ad eum nuntios destinavit. Eis ergo in ipsius præsentia constitutis, felicitis recordationis Benedicti, Paschalis, & Eugenij privilegia diligenter inspexit, ex quorum tenore manifestè cognovit Ecclesiam Sipontinam tantummodo sedem archiepiscopalem existere, cum eosdem prædecessores nostros non nisi Archiepiscopum Ecclesiæ Sipontinæ in eisdem privilegiis nominasse constaret. Privilegium verò ejusdem Eugenij Papæ abrafum & corruptum in quadam sui parte liquidò deprehendit, quia cum in titulo ejusdem privilegij fuisset tantummodo positum *Archiepiscopo Ecclesiæ Sipontina*, ultima syllaba dictionis ipsius abrafata fuerat cum præcedente vocali, duabus præcedentibus syllabis dictionis ejusdem remanentibus

*Epist. 41.
De dignitate & auctoritate Archiepiscopi Sipontini.*